

14. 10. 2016

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Rozkazní řízení v Německu

Německou obdobu rozkazního řízení (Mahnverfahren) za účelem vydání platebního rozkazu může věřitel využít v případě, kdy je pro spory s dlužníkem o zaplacení peněžité pohledávky v EUR příslušný německý soud. Nejčastěji se jedná o případy, kdy si smluvní strany soudní příslušnost přímo ve smlouvě upraví nebo kdy vyplývá z aplikovatelných právních předpisů. Nikoho zřejmě nepřekvapí, že obchodní partner s bydlištěm nebo sídlem v Německu může být také v Německu žalován.[1] Z tohoto důvodu by pro českého věřitele mohlo být účelné se s německým rozkazním řízením blíže seznámit.[2]

LOH

Rechtsanwälte

Účelem tohoto řízení je relativně jednoduché a rychlé získání tzv. rozhodnutí o vykonatelnosti, a to za snížené náklady oproti standardnímu civilnímu řízení. Na základě tohoto rozhodnutí může věřitel následně svoji pohledávku nechat soudně vymoci. Relativně jednoduché proto, protože pro věřitele je tento postup výhodný jen tehdy, pokud je jeho pohledávka převážně nesporná a je pravděpodobné, že se dlužník nebude procesně bránit. Pokud se bránit bude, pak představuje rozkazní řízení pouze zvláštní způsob zahájení civilního řízení.

Návrh

Rozkazní řízení se zahajuje návrhem na vydání platebního rozkazu (Antrag auf Erlass eines Mahnbescheids). Jedná se o standardizovaný formulář, ve kterém navrhovatel vyplní v zásadě jen své základní údaje, údaje žalovaného (Antragsgegner), výši pohledávky s tím, že jistina a příslušenství se uvádějí zvlášť, právní důvod vzniku pohledávky reprezentovaný katalogovým číslem a případné náklady právního zastoupení za předchozí činnosti advokáta. U pohledávky je třeba z hlediska stavení promlčecí lhůty třeba dbát jen na její dostatečnou určitost a specifikaci (odkazem na datum smlouvy, číslo faktury apod.). Pohledávku není nutno nijak více odůvodňovat či prokazovat, neboť soud pohledávku věcně žádným způsobem v tomto řízení nepřezkoumává.

Návrh musí být následně navrhovatelem nebo jeho zástupcem podepsán a písemně doručen příslušnému soudu nebo zaslán v příslušné elektronické podobě. Kvůli mechanickému zpracování návrhu se dle pokynů na formuláři zakazuje zaslání prostřednictvím faxu. Od 12. 12. 2008 je pro spory, u kterých není obecný soud navrhovatele v Německu, dle § 689 odst. 2 druhá věta německého občanského soudního řádu (ZPO) výlučně příslušný Amtsgericht Wedding v Berlíně.

Po doručení bezvadného návrhu vydá soud platební rozkaz (Mahnbescheid), který doručí žalovanému. O vydání platebního rozkazu soud vyrozumí navrhovatele, resp. jeho právního zástupce a vyzve k uhrazení soudního poplatku za předpokladu, že nebyl uhrazen již dříve. Soud poté rovněž vyrozumí navrhovatele o doručení platebního rozkazu žalovanému.

Snížené náklady se projevují v tom, že navrhovatel hradí za návrh na vydání platebního rozkazu snížený soudní poplatek, a to v zásadě ve výši jedné šestiny oproti standardnímu civilnímu řízení.[3] Konkrétní výše soudního poplatku se odvíjí od hodnoty předmětu sporu (Streitwert).

Možnost podání odporu

Proti platebnímu rozkazu je žalovaný oprávněn podat odpor (Widerspruch). Odpor nemusí obsahovat žádné odůvodnění. Lhůta pro podání odporu počíná běžet dnem doručení a trvá dva týdny. Uplatní se rovněž standardní pravidlo, že případně-li poslední den této lhůty na sobotu, neděli nebo státem uznaný svátek, skončí lhůta teprve uplynutím následujícího pracovního dne.

V případě, že žalovaný odpor podá, překlene se řízení na návrh jedné ze stran do běžného civilního řízení. Pokud si navrhovatel přeje pokračovat ve vymáhání své pohledávky, je povinen doplatit původně snížený soudní poplatek do příslušné výše. Soud příslušný pro rozkazní řízení (tedy Amtsgericht Wedding) postoupí následně věc příslušnému soudu (ve většině případů obecnému soudu žalovaného) a vyrozumí o tom navrhovatele. Navrhovatel je pak povinen podat vyjádření (Anspruchsbegründung), ve kterém již musí svoji tvrzenou pohledávku řádně zdůvodnit a prokázat.

Návrh na vydání rozhodnutí o vykonatelnosti

Pokud odpor žalovaný naopak nepodá, neznamená to jako v České republice, že by platební rozkaz měl účinky pravomocného rozsudku. Navrhovatel musí ještě požádat o vydání rozhodnutí o vykonatelnosti (Vollstreckungsbescheid).

I v této fázi řízení platí obdobně výše uvedené. Návrh na vydání rozhodnutí o vykonatelnosti se podává opět na příslušném formuláři. Po jeho vydání je soudem rozhodnutí doručeno žalovanému a ten má ještě poslední možnost se procesně bránit. A to podáním námitky (Einspruch). Lhůta činí opět dva týdny.

Pokud dojde k situaci, kdy je soudu doručen odpor proti platebnímu rozkazu, ale zároveň ještě nevydal rozhodnutí o vykonatelnosti, pak již jej soud není ze zákona oprávněn vydat. Pokud bude odpor podán opožděně, ale stále ještě běží lhůta pro podání námitky proti vydanému rozhodnutí o vykonatelnosti, bude posouzen jako námitka (§ 694 ZPO). Rozkazní řízení se tak překlene do běžného civilního řízení také tehdy, pokud je podán odpor za splnění těchto předpokladů nebo pokud je řádně a včas podána námitka. V opačném případě nabude rozhodnutí o vykonatelnosti právní moci a řízení je skončeno.

Již prostřednictvím vydaného rozhodnutí o vykonatelnosti získává však věřitel předběžně vykonatelné rozhodnutí (§ 700 odst. 1 ZPO), na základě kterého může svou pohledávku nechat vymoci. V Německu jsou pro výkon rozhodnutí příslušným orgánem soud, který rozhoduje o výkonu rozhodnutí (Vollstreckungsgericht) soudní vykonavatelé (Gerichtsvollzieher). Institut obdobný českému exekučnímu řízení německé právo nezná.

Vztah německého rozkazního řízení a řízení o evropském platebním rozkazu

Ustanovení § 688 odst. 4 ZPO uvádí, že předpisy nařízení č. 1896/2006 k zavedení řízení o evropském platebním rozkazu zůstávají nedotčeny. Věřitel, u něhož jsou dány předpoklady pro zahájení obou řízení, má tak možnost volby, které řízení za účelem získání vykonatelného rozhodnutí využije. Možnost volby s sebou vždy přináší otázku, která možnost je výhodnější a případně za jakých podmínek.

Ve stručnosti lze shrnout, že oba typy řízení jsou zahajovány pomocí standardizovaných formulářů a tedy uživatelsky jednoduché. Výhoda německého rozkazního řízení spočívá v tom, že nároky věřitele není třeba nijak odůvodnit nebo dokazovat. U formuláře pro návrh na vydání evropského platebního rozkazu je však naopak nutno uvést žalobní důvod včetně popisu okolností, kterých se žalobce dovolává jako základu nároku, a popis důkazních prostředků podporujících nárok.[4] Příprava návrhu v rámci rozkazního řízení tak může být pro věřitele jednodušší, a to zvláště tehdy, pokud nemá k dispozici potřebné listinné důkazy. V rámci rozkazního řízení mohou být také uplatněny nároky vyplývající z mimosmluvních závazků, což v řízení o evropském platebním rozkazu v zásadě možné není.[5]

Řízení o evropském platebním rozkazu má však naopak výhodu v tom, že zde není nutné žádat o žádné rozhodnutí o vykonatelnosti. Pokud ve stanovené lhůtě[6] nebyl soudu doručen odpor, prohlásí soud evropský platební rozkaz za vykonatelný. V rámci tohoto řízení je tak žalovanému doručováno pouze jedno rozhodnutí, a proto může toto řízení oproti rozkaznímu řízení trvat o něco kratší dobu.[7]

Českému věřiteli lze tedy jediné doporučit, aby pečlivě zvážil veškeré aspekty věci a podle výše uvedených kritérií dále postupoval buď v rámci řízení o evropském platebním rozkazu, nebo v rámci německého rozkazního řízení.

Dr. David Kouba,

Rechtsanwalt, usazený evropský advokát

Mgr. Kateřina Pekárek, LL.M.,

advokát, Mitglied der Rechtsanwaltskammer Berlin

[LOH Rechtsanwälte Partnerschaftsgesellschaft mbB](#)

Leipziger Platz 7

D-10117 Berlin

Tel.: +49 (0) 30 850 700 0

Fax: +49 (0) 30 850 700 111

e-mail: office@loh.de

[1] Čl. 4 nařízení Brusel Ia (nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1215/2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech).

[2] Existují však také případy, kdy před německými soudy může být žalován český obchodní partner (čl. 5 a čl. 7 nařízení Brusel Ia) a německé rozkazní řízení by se zde teoreticky rovněž mohlo uplatnit. Na rozdíl od českého platebního rozkazu, který nelze vydat, pokud má být doručen žalovanému do ciziny, německý platební rozkaz do České republiky doručen být může (§ 688 odst. 3 ZPO ve spojení s § 32 Anerkennungs- und Vollstreckungsausführungsgesetz). V podrobnostech odkazujeme na níže uvedenou literaturu.

[3] Blíže viz § 3, § 34, Nr. 1100 KV ve spojení s Nr. 1210 KV německého zákona o soudních poplatcích (GKG).

[4] Čl. 7 odst. 2 písm. d) a e) nařízení 1896/2006.

[5] Čl. 2 odst. 2 písm. d) nařízení 1896/2006.

[6] Třicet dnů od doručení rozkazu s přihlédnutím k přiměřené době pro doručení odporu. Viz čl. 18 odst. 1 nařízení 1896/2006.

[7] V podrobnostech k řízení o evropském platebním rozkazu lze mj. odkázat i na tuzemskou komentářovou literaturu. Srov. např. Drápal, L., Bureš, J. a kol. Občanský soudní řád I, II Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 1168 a s. 3171 a násl.

K německému rozkaznímu řízení v dosavadní české odborné literatuře viz Řehulová, L. Upomínací řízení v německém civilním procesu aneb jak vymoci peněžitou pohledávku za německým dlužníkem. Právní rozhledy, 2010, č. 9, s. 315-322. Na místo upomínacího řízení jako doslovného překladu se nám však zdá z komparativního pohledu vhodnějším spíše termín řízení o platebním rozkazu, resp. rozkazní řízení. Ostatně i nařízení 1896/2006 používá v české verzi řízení o evropském platebním rozkazu a ve verzi německé Europäisches Mahnverfahren.

K německému rozkaznímu řízení v německé odborné literatuře viz např. Schüler, S. Münchener Kommentar zur Zivilprozessordnung. Band 2. 4. vydání. München: Verlag C. H. Beck, 2012. § 688 a násl.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Rozhovor s JUDr. Veronikou Janoušek Rudolfovou, samostatnou advokátkou specializující se na sportovní právo](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Fotbaloví agenti vs. FIFA ve světle stanoviska generálního advokáta Soudního dvora Evropské unie](#)
- [Lichevní smlouva ve světle usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 6. 2025, sp. zn. 28 Cdo 2378/2024](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Reakce na článek: Komentář - smutná realita výmazů exekutorského zástavního práva z katastru nemovitostí](#)
- [Povinnost zajištění gramotnosti dle AI Aktu a její naplňování v praxi](#)